

Jaarverslag 2003

1. Historiek

In 1999 werd de Wetenschappelijke Raad van de Stichting Integratie Gehandicapten (SIG) aangezocht om samen te werken met Nederlandse wetenschappers aan een Vlaamse aanpassing van de Groningse Ontwikkelingsschalen. Het daarop volgend overleg met externe deskundigen maakte al snel duidelijk dat er in Vlaanderen een grote nood bestond aan een platform met betrekking tot alle aspecten van testconstructie, testrevisie en testgebruik.

Dit idee werd in een informeel overleg met de toenmalige Centrale voor Studie- en Beroepsoriëntering (CSBO, nu VCLB) uitgewerkt. Zoveel mogelijk instellingen, centra en personen die zich bezighouden met diagnostiek in de psychologische en pedagogische begeleiding en hulpverlening werden aangeschreven om samen een platform rond deze diagnostiek te vormen.

In september 1999 sloegen vertegenwoordigers van deze instellingen en centra de handen in elkaar en het Vlaams Forum voor Diagnostiek was werkelijkheid geworden. In oktober 2000 werd het informele VFD omgevormd tot de v.z.w. "Vlaams Forum voor Diagnostiek in de psychologische en pedagogische begeleiding en hulpverlening" (Belgisch Staatsblad 2/8/01).

De leden van het VFD zijn vertegenwoordigers van de verschillende universiteiten en hogescholen, van de centra voor leerlingenbegeleiding, van de centra voor geestelijke gezondheidszorg, van de revalidatiecentra en consultatiebureaus voor gehandicapten en van de centra voor ontwikkelingsstoornissen.

2. Doelstellingen

De v.z.w. VFD heeft tot doel kwaliteitsvolle diagnostiek in de psychologische en pedagogische begeleiding en hulpverlening in Vlaanderen te bevorderen. Haar prioritaire initiatieven liggen op het vlak van:

Inventariseren van de noden in de verschillende sectoren m.b.t. het instrumentarium en het gebruik ervan

Het bevorderen en bepleiten van samenwerking tussen alle actoren die aan de noden kunnen voldoen

Adviseren, bevorderen en bewaken van oordeelkundig gebruik van het diagnostisch instrumentarium

Ter beschikking staan van opleidingen, beroepsverenigingen en alle andere betrokkenen

Een aanspreekpunt zijn voor overheid en uitgeverijen

De maatschappij sensibiliseren voor en informer over evoluties op het vlak van diagnostiek in de psychologische en pedagogische begeleiding en hulpverlening

3. Voorziene perspectieven voor 2003

- Verdere uitbouw van de forumfunctie
- Verdere uitbouw van de website
- Publicatie van een wetenschappelijk artikel over de resultaten van de enquête
- Verdere bekendmaking van de vereniging bij het bredere publiek
- Onderzoeken van en lobbyen voor financiële ondersteuning vanwege de overheid met het oog op een professionalisering van de vereniging.

De stand van zaken wat de realisatie van deze objectieven betreft, worden in volgend hoofdstuk besproken.

4. Activiteiten

4.1. Raad van Beheer

In 2003 vergaderde de Raad van Beheer op 25 februari 2003 en 7 juli 2003. Voor de inhoud van de besprekingen en de besluiten verwijzen we naar de verslagen.

Vermits heel wat leden van de Raad van Beheer tussendoor nog vergaderden in het kader van de Werkgroep Testactualisering, werden niet meer officiële vergaderingen van de Raad van Beheer georganiseerd.

4.2. Algemene Vergadering

De vereniging hield haar statutaire Algemene Vergadering op 25 februari 2003. Voor de inhoud van de besprekingen en de besluiten verwijzen we naar het verslag. Geïnteresseerde leden zijn ook steeds welkom op de vergaderingen van de Raad van Beheer en ongeveer ¼ van de leden doet dit.

4.3. Enquête naar de diagnostische noden in Vlaanderen

In 2000 startte het forum met een inventarisatie van de 'diagnostische noden' in Vlaanderen. Honderden stagiaires uit de richtingen psychologie, pedagogiek, logopedie, kinesithérapie en ergotherapie van de verschillende universiteiten en hogescholen werden op pad gestuurd om op hun stageplaats de noden te bevragen. In de loop van 2001 werden de enquêtes verzameld.

De verwerking van de enquête is uitgemond in een symposium op 14 oktober 2003 met als onderwerp "de diagnostiek gediagnosticeerd" en in verschillende publicaties:

- Powerpoint-presentatie dd. 14.10.02, 47 slides, zie VFD website
- Mark Schittekatte, Vier tabellen over de relatie testgebruik en domein-populatie-sector-beroepsgroep, intern document, 2002
- Annemie Bos, Bespreking van de kwalitatieve verwerking van de rondvraag, intern document, 2002, 76 pag.
- Katrien Sniekers, Onderzoeken naar diagnostiek in Vlaanderen en Europa,' een synthese. Intern document, 10.02.03, 56 pag.
- Karen Spruyt, Het diagnostisch instrument gezien door de ogen van de gebruiker. Signaal, 2003, nr 12, 26-45

- Mark Schittekatte (redactie), Rondvraag naar het diagnostisch instrumentarium en de noden Vlaanderen. TOKK, 2003, nr 2, 50-62
- Veerle Germeijs, Karine Verschuere en Lien Van der Vliet. Een rondvraag naar de diagnostische middelen en de behoeftes in de CLB's. Caleidoscoop, 2003, nr 2, 22-26
- Lien Van der Vliet, Diagnostische middelen en noden in de Centra voor Leerlingenbegeleiding. Verhandeling o.l.v. Prof. Dr. K. Verschuere, KULeuven, Centrum Schoolpsychologie, 2003

Door deze publicaties werkt het VFD ook aan de bekendmaking van de vereniging bij het bredere publiek en opent zij een venster op haar forumfunctie.

4.4. Website

De website heeft een eigen adres gekregen: vfd-ppbh.cjb.net. De website wordt voorlopig nog steeds onderhouden door het Testpracticum van de Universiteit Gent. Hoewel de website reeds behoorlijk uitgebouwd is, wordt nog steeds gewerkt aan de uitbouw. Naast een selectie van abstracts gegeven op het VFD symposium van 14.10.2002, vindt de gebruiker er een Vlaamse doorlichting van Vlaamse tests en het nieuws i.v.m. de werkgroep Testactualisering. Een "Forum" bladzijde is nog in ontwikkeling evenals een "discussietekst" rond het gebruik van testen.

4.5. Samenwerkingsverbanden

4.5.1. Samenwerking met het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap

Deze samenwerking loopt sinds vorig jaar in het kader van het onderzoek 'Inventaris en analyse van de diagnostische praktijk in MDT's' (Katrien Sniekers, olv Hans Grietens) in opdracht van het VFSIPH. Het VFD wordt in de stuurgroep vertegenwoordigd door Mark Schittekatte (plaatsvervanger Jacques Goetmaeckers) en Herbert Moenaert.

Het Vlaams Fonds wil weten wie wat doet waar, om het even waar in Vlaanderen en om het even in welke sector. Hoe omschrijven zij het begrip "diagnostische entiteit"? Onder diagnostiek valt ook de medische diagnostiek. De bedoeling is tweevoudig:

- een zeer algemene registratie bij de MDT's (door het Vlaams Fonds erkende multidisciplinaire teams) en bij die voorzieningen die aan diagnostiek doen, maar niet erkend zijn als MDT
- registratie van de kwaliteit van het aanbod, specifiek van het diagnostisch proces, dus niet van het instrumentarium

De registratie van kwaliteit en aanbod is nog steeds bezig, een brede bevraging: wie doet wat waar. De bevraging van het diagnostisch proces zal gebeuren via interviews (40).

4.5.2. Samenwerking met de Vlaamse vereniging voor Integratie en Begeleiding van Gehandicapten (VIBEG)

Binnen deze organisatie bestaat bezorgdheid over diagnostiek bij licht en matig mentaal gehandicapten. Zij organiseren een symposium "Psychodiagnostiek bij personen met een mentale handicap en de problemen die daarbij ontstaan. Het VFD heeft volgende samenwerking

goedgekeurd:

- ons logo en onze naam gebruiken “in samenwerking met ...”
- wij spelen hen de namen en tarieven door van onze sponsors
- 1 vergadering over de inhoud en een sprekersbestand
- wij zullen reclame maken op onze website
- onze samenwerkende hogescholen en universiteiten zullen hun studenten informeren
- CLB zal de vestigingen informeren via de nieuwskrant

4.5.3. Samenwerking met de Hogeschool Antwerpen

De Hogescholen Antwerpen zijn gestart met een inventarisatie van de gebruiken en noden in het diagnostisch instrumentarium dat door kinesisten en ergotherapeuten wordt gebruikt voor psychomotorisch onderzoek. Een student werkt aan dit project waarvan de einddatum gesteld is op juni 2004. De VFD vragenlijst wordt gebruikt, zodat wij hun gegevens kunnen verwerken in de onze.

Door te streven naar samenwerkingsverbanden werkt het VFD ook aan de bekendmaking van de vereniging bij het bredere publiek en opent zij een venster op haar forumfunctie.

4.6. Onderzoeken van en lobbyen voor financiële ondersteuning vanwege de overheid

Naar aanleiding van de vorming van de nieuwe federale regering is een tekst opgestuurd naar het Ministerie van Sociale zaken en Volksgezondheid en naar het Ministerie van Onderwijs om de wensen van het VFD kenbaar te maken.

4.7. Uitbouw van de forumfunctie

De forumfunctie van het VFD is tweeledig: enerzijds de forumfunctie naar de eigen leden toe en anderzijds een forumfunctie naar de buitenwereld toe. Wat betreft het eerste wordt elke vergadering een forumronde gehouden. Deze forumronde zou zijn weerslag kunnen vinden op de website. Alle interessante nieuws rond diagnostiek zou hier kunnen bijeengebracht worden. Deze stek is echter nog in ontwikkeling.

De tweede functie is tot nu toe minder uitgebouwd en wordt hoofdzakelijk onderhouden door de individuele leden en het mailadres. Naar aanleiding van een bezoek aan de website mailen soms mensen hun vraag. Er wordt zo goed mogelijk naar antwoord gezocht. Zodra de stek “forum” op de website ontwikkeld is, kunnen vraag en antwoord ook daar gepubliceerd worden.

4.8. Werkgroep Testactualisering

Werkgroepleden: Annemie Bos, Ann Degezelle, Walter Magez, Jan Scheiris (voorzitter), Karen Spruyt, Hildegard Stinissen, Veerle Germeijs, (Hans Grietens), Jacques Goetmaeckers, Mark Schittekatte, Herman Van Hove, Hilde Van Rossen, Karine Verscheuren

Na het succesvolle congres “*De Diagnostiek Gediagnosticeerd*”, was een vervolginiatief noodzakelijk. Eén van de doelstellingen van het VFD is het goed gebruik van tests te stimuleren. Uit onze enquête blijkt dat er bij een aantal tests nood is aan actualisering.

Daarom werd de werkgroep Testactualisering opgericht. Deze wil zich buigen over praktijkrelevante tests en deze doorlichten:

- zijn de normen van deze test nu nog bruikbaar?
- is de meetpretentie van deze test nog geldig gezien de wetenschappelijke evolutie?
- moeten materiaal en/of items niet aangepast worden aan deze tijd?

Naargelang zijn mogelijkheden zal het VFD hierin actie ondernemen. Dit kan autonoom gebeuren of in samenwerking met universiteiten, hogescholen, uitgevers, koepelorganisaties en/of overheid gebeuren. Via de website kan iedereen op de hoogte blijven van de werkzaamheden van de werkgroep.

Concreet is voor 2004 gekozen om in samenwerking met UGent te werken aan het hernormeren van de Bourdon-Vos aandachtsconcentratietest. In de loop van 2004 zullen de data verzameld worden.

5 Perspectieven voor 2004

- Verdere uitbouw van de forumfunctie via de website
- Professionalisering van de vereniging
- Uitbreiding van de vereniging
- Over de concrete perspectieven wordt beslist op de Statutaire Algemene Vergadering van 16 maart 2004.